

Gruppdiskussionen hösten 2011

I gruppen om ca 5-10 deltagaren diskuterades följande:

- Som pedagogisk ledare, vad är kvalité i matematikundervisning?
- Hur ser mina lärare på kvalité?
- Hur kan jag som pedagogisk ledare bidra till att kvalitén utvecklas?

Rektorerna reflektera själva kort kring frågorna, även i relation till föreläsningarna därefter diskuterades frågeställningarna. Rektorerna sammanfattade i fem punkter, lämnade in till Anette. Föreläsningarna innan diskussionspasset var: Studiesituationen för elever med särskilda matematiska förmågor, Matematiksvårigheter och lässvårigheter samt Bedömning av kunskap - för lärande och undervisning i matematik.

Nedan finner ni två avsnitt:

1. Sammanfattning av svar på frågan: Hur kan jag som pedagogisk ledare bidra till att kvalitén utvecklas?
2. Redovisningarna från 27 grupper av rektorer från ett 130-tal kommuner och ett par fristående skolor.

1. Sammanfattning av svar kring: Hur kan jag som pedagogisk ledare bidra till att kvalitén utvecklas?

Organisera och erbjuda tid för

- Att möta kollegor, kollegialt lärande inom skolan
- Samverkan utåt över stadier/skolor/kommuner
- Kompetensutveckling som utmanar
- Praktisk kompetensutveckling (lesson learning osv).
- Kompetensutveckling/Lgr11

Initiera och erbjuda resurser

- Tillgång till IKT, praktisk matematik, utomhuspedagogik
- Bra mattebok, mera resurser, få bestämma själv, föreläsare i egna ämnet som bekräftar läraren
- Lärare i matte rättar NP gemensamt
- Utvecklingspedagoger som arbetar med aktionslärande.
- Mentor för nyexaminerade
- Skapa ma-projekt
- Använda ma-utvecklare
- En organisation som stöder levande lärande. Inga "avbrott" mellan övergångar t ex f-2/3-5/6-9 eller F-3/4-6/7-9.

Tala visioner

- Skapa vi-känsla i organisationen
- Tydliga mål för alla, pedagoger/elever/vårdnadshavare. Att diskutera matematik, t ex Vad är framgångsrikt för den enskilde.
- Reflektera, diskutera matematik i pedagoglaget med elever, fokusgrupper (delta som rektor).
- Våga låta processen ta tid

- Utvecklingsorganisation som arbetar långsiktigt.

Rektor - lärare

- Rektor skall utmana sina lärare "Two stars and a wish"
- Som pedagogisk ledare - använd dig av de "duktiga" lärare du har som ledare för dagar med alla lärare. Då är det kollegor som leder kollegor.
- Stödja fokusering på en eller ett fåtal saker
- Uppmana lärarna till att beforska sin egna undervisning med återkoppling av rektor
- Våga ta tag i lärare med sviktande ledarskap
- Diskutera resultaten - analysera - följa upp
- Som ledare stödja lärares utveckling genom utvecklingsplan eller kanske "åtgärdsprogram"
- Rektors roll om stöttning till lärare
- Feedback och uppmuntran till pedagogerna
- Pedagogiska diskussioner

Rektor verksamhetsbesök

- Rektor gör två klassrumsbesök/vecka med efterföljande didaktiskt samtal med läraren
- Säkerställa kvalitén genom klassrumsbesök och bara titta på vissa saker åt gången. Dessa diskuteras på medarbetarsamtal. Kan man se vilka förmågor som tränas?

Rektorslärande

- Rektor bör hålla sig ajour med ny forskning och leverera till lärarna och diskutera med lärarna.
- Kollegial utvärdering - även rektors-KU
- Vi rektorer måste själva analysera ex PISA-resultaten och inte "svälja" allt.
- Lägga huvuddelen av tiden på pedagogik
- Bra samarbete kring rutiner och alla planer med alla rektorer, så att man får tid att ägna sig åt det pedagogiska.
- Möjlighet till administrativ avlastning för rektor till förmån för den pedagogiska delen av uppdraget
- Lärarna gör analyser hur de kan förbättra undervisningen - ta in!
- Viktigt att vara här idag för att sedan kunna påverka hemma

2. Alla 27 gruppernas inlämnade diskussionspunkter

Malmö

Grupp 1

Kvalité som pedagogisk ledare:

- Bra pedagogisk planering
- Lärarens behörighet
- Skapa mötesplats för samspel
- Progression - kollegialt samarbete

Lärare kvalité:

- LPP
- Synliggöra målen
- Inte ensam i klassrummet

Hur jag som pedagogisk ledare kan bidra till att kvalitén utvecklas?

- Tid - mötesplatser
- Kompetensutbildning
- Organisation
- Verksamhetsbesök
- Kollegialt lärande

Grupp 2

- "Hitta" - utmana varje elev
- Veta varför man gör något
- Delaktiga elever - motivation
- Förväntningar
- Kompetensutveckling
- Feedback och uppmuntran till pedagogerna
- Pedagogiska diskussioner

Grupp 3

- Extra tid som erbjuds alla elever
- Kompetensutveckling som utmanar
- Bra mattebok, mera resurser, få bestämma själv, föreläsare i egna ämnet som bekräftar läraren
- Lärare i matte rättar NP gemensamt
- Lektionsbesök t ex på andra skolor Learning Study...
- Vi rektorer måste själva analysera ex PISA-resultaten och inte "svälja" allt.

Grupp 4

- En organisation som stöder levans lärande. Inga "avbrott" mellan övergångar t ex f-2/3-5/6-9 eller F-3/4-6/7-9. Ta vara på elevens utveckling i matematiken t ex dokumentation.
- Tydliga mål för alla, pedagoger/elever/vårdnadshavare. Att diskutera matematik, t ex Vad är framgångsrikt för den enskilde.
- Reflektera, diskutera matematik i pedagoglaget med elever, fokusgrupper (delta som rektor).
- Relationen mellan elev - pedagog är viktig. Kvalitetsskapande t ex bemötande, förväntan.
- Språket - Alla elever kan erövra matematikspråket, begrepp, ett kompensatoriskt uppdrag för oss i skolan. Matematik är mer än att räkna.

Grupp 5

Kvalité enl. ped. ledare

- Kan förklara så att alla förstår
- Alla klarar målen
- Ämneskompetens
- Kan skapa arbetsro

Hur kan jag som ledare bidra?

- Mentor för nyexaminerade
- Skapa ma-projekt
- Använda ma-utvecklare
- Organisera tiden (möten, konferens osv)
- Lägga huvuddelen av tiden på pedagogik
- Skapa vi-känsla i organisationen
- Praktisk kompetensutveckling (lesson learning osv).

Hur ser lärare på kvalité?

- Små grupper (rimliga)
- Speciallärare i ma
- Ökad kunskap (verktyg) inom svåra moment
- Ägna sig åt ämnet istället för kringuppgiften
- Elever ska lära sig så mycket som möjligt
- Lokaler, arbetskamrater.

Grupp 6

- Lärare diskuterar varför vi fått de resultat vi fått.

- Ämnesutvecklare/Matematikambassadörer, Matematikutvecklare
- Matematikprojekt pengar från Skolverket
- Matteryggsäck jobba utomhus
- Ta bort något när du tar något nytt
- Säkerställa kvalitén genom klassrumsbesök och bara titta på vissa saker åt gången. Dessa diskuteras på medarbetarsamtal. Kan man se vilka förmågor som tränas?
- Kolla ämnesfilmerna
- Dämpa ambitionen hos lärarna dvs LPP behöver inte vara perfekta än.
- LPP utifrån arbetsområde få med förmågorna.

Grupp 7

- Viktigt att matematikundervisningen planeras lika mycket som andra ämnen
- Viktigt att läroboken inte får styra
- Flexibla grupper/antal lärare
- Viktigt med feedback till eleverna för att lärandet ska utvecklas
- Mer tid för matematikämnet

Grupp 8

- Mångfald i undervisningen
- När undervisning och bedömning hänger ihop och lärare och elever har koll på läget
- Struktur på klassrumsbesök utifrån kursplan
- Våga låta processen ta tid
- Bra fungerande IT-system för uppföljning och interaktion med elever och hem

Umeå

Grupp 1

- Dialog, delaktighet som grund för systematiskt arbete
- Lärarens undervisningsform (varierande)
- Problemlösning i heterogena grupper
- Färdighetsträning i kombination med stöd
- Rektor skall utmana sina lärare "Two stars and a wish"

Grupp 2

- När undervisningen är sådan att nationella provet inte blir "annars"
- När lärare och elever har ett tydligt mål för varje lektion
- När man samtalar matte
- Kvalité är när läraren är ledare i klassrummet

Grupp 3

- Hög kompetens hos matematiklärarna, viktigt med kontinuerlig kompetensutveckling
- Fokus på kursplanemålen, tid för pedagogiska samtal --> professionella bedömningar och omdömen
- Pedagogiska planeringar som ger utmaningar till alla elever, både särskilda behov och särskilda förmågor
- Bra uppföljningssystem, väl fungerande kvalitetsarbete, analys av matematikresultat, följa elevgruppens utveckling
- Spännande, utmanande, utvecklande, kreativ undervisning som förutsättning för motiverade och delaktiga elever

Grupp 4

- När läraren lyckats skapa ett ömsesidigt förtroende så att alla kan jobba på sin nivå. Detta förutsätter ju att läraren har koll på sin undervisning och vet vad han pratar om - är kunnig

- Att läraren hela tiden har koll på nästa steg för eleven så att de alltid ställs för utmaningar utifrån sin nivå. Då höjer vi kvalitén för alla.
- Som pedagogisk ledare - använd dig av de "duktiga" lärare du har som ledare för dagar med alla lärare. Då är det kollegor som leder kollegor.
- Rektor bör hålla sig ajour med ny forskning och leverera till lärarna och diskutera med lärarna.
- Bra samarbete kring rutiner och alla planer med alla rektorer, så att man får tid att ägna sig åt det pedagogiska.

Karlstad

Grupp 1

- "Liten verktygslåda" för att bidra till utv. av kvalitén
- Stödja fokusering på en eller ett fåtal saker
- Erbjuder/uppmuntra samverkan/samarbete över ämnes/studie/skol/kommungränser
- Bidra med tid? Avsätta tid?
- Kollegial utvärdering - även rektors-KU
- Komp.utv. "Att använda och förstå tal" t ex
- Lektionsbesök med återkoppling för att nå till flektion av det vi faktiskt gör
- Uppmana lärarna till att beforska sin egna undervisning med återkoppling av rektor
- Möjlighet till administrativ avlastning för rektor till förmån för den pedagogiska delen av uppdraget
- Learning studies med inspelningar och återkoppling
- Lärarna gör analyser hur de kan förbättra undervisningen - ta in!

Grupp 2

Kvalité som ped. ledare

- Förmågorna i fokus
- Variation av metoder
- Alla elever utmanas
- Ett gott ledarskap

Hur (vi tror) ser mina lärare på kvalité

- Små grupper
- Behöriga lärare
- Kollegiala samtal
-

Hur kan jag som ped. ledare bidra till att kvalitén utvecklas

- Skapa forum för utvecklande pedagogiska samtal - enskilda - arbetslag - ämneslag
- Våga ta tag i lärare med sviktande ledarskap
- Diskutera resultaten - analysera - följa upp
- Pedagogiska planeringar

Föreläsningarna

- Hur identifierar vi dessa 1 av 20 med särskilda förmågor?
- Hur följer vi upp? "Särbegåvningar"
- Spännvidden på våra elever. Att klara av med befintliga resurser
- Kopplingen läsning - matematik
- Språket viktigt
- Vilken kunskapssyn har vi
- Apropos - att göra det viktigaste bedömbara inte det enkelt mätbara till det viktigaste...
- Anpassningen - Om man är van vid hjälpmedel annars - men får inte använda på NP?!
- Hur analyseras NP på huvudmannanivå?
- Klassrumsobservationer - prat efteråt viktigt.

Grupp 3

- Rektor gör två klassrumsbesök/vecka med efterföljande didaktiskt samtal med läraren
- De elever som har särskilda matematiska förmågor. En utmaning att hitta och stötta dem
- Kvalitet är att våga släppa läroboken och variera undervisningen
- Utvecklingsorganisation som arbetar långsiktigt. Utvecklingspedagoger som arbetar med aktionslärande. Alla lärare berörs av lärgrupper.
- Tidig upptäckt för att kunna stimulera barnen. Avstämning och uppföljning av lärandet. Läs och skrivplan. Matematikplan.

Stockholm

Grupp 1

- Lärare som utvärderar och utvecklar sin undervisning skapar forum för samarbete mellan kollegor och mellan olika ämnen.
- En undervisning som uppmuntrar till samtal, resonemang, diskussioner.
- En undervisning som tar sin utgångspunkt i var eleven/eleverna befinner sig och som bygger på tillit och självförtroende hos eleven.
- En undervisning som fångar in alla elever.
- En undervisning som konkretiserar och erbjuder praktisk tillämpning för att bekräfta begrepp och sammanhang.

Grupp 2

- Kommunikation/dialog (elever, lärare, rektor)
- Varierat arbetssätt (används bara lärobok?)
- Utmaningar
- Kartläggning av elevens kunskapsnivå
- Hjälpmedel (dator, konkret material)
- Möjlighet att träna sin förmåga
- Hur används resultat?
- Engagemang

Grupp 3

- Vad är kvalité i matematikundervisning?
- Goda ämneskunskaper i didaktik
- Förhållningssätt och bemötande
- Färdighetsträning
- Elevinflytande: elevaktiva lektioner, elevnära t ex teknisk utveckling, olika lärstilar
- Motivation
- Varierad undervisning; genomgångar, färdighetsträning, laborativ matematik

Grupp 4

Vad är kvalité i matematikundervisning?

- Kunskapssynen
- Kompetens - behöriga lärare
- Kartläggningar - uppföljning av elevens kunskapsutv.
- Lustfyllt lärande, utmaningar, nyttan av matte
- Ämnesövergripande
- Höga förväntningar på eleverna

Grupp 5

- Tydliga mål på lektionen
- Möta varje elev där den befinner sig
- Utmanande och roligt/varierat

- En röd tråd i undervisningen
- En engagerad lärare/formativ bedömning

Grupp 8

Planeringen

- Man ser tanken bakom
- Man ser hur olika elevers behov kommer att mötas

I klassrummet

- Samtal och aktivitet pågår
- Våga lämna läromedlet
- Inte förakta stunder av tyst arbete för att automatisera

Göteborg

Grupp 1

- Engagerade lärare och kunniga lärare
- Höga förväntningar
- Våga prova nytt, varierat arbetssätt
- Hålla lusten att lära vid liv
- Klassrumsklimat
- Tillämpa förmågor en kvalité
- Speciallärarkompetens saknas
- Hinna med alla eleverna. Frustration om man inte gör det.
- Framgångsfaktorer. Modiga!
- Tillgång till IKT, praktisk matematik, utomhuspedagogik
- Kompetensutveckling/Lgr11

Grupp 2

Vad är kvalité i matematikundervisningen?

Gruppen enas om att läraren är det viktigaste för att eleverna skall få goda kunskaper.

Lärarens matematikkunskaper är viktiga för undervisningen men inte helt avgörande.

Istället handlar det om det rent generella i undervisning och genomförande av lektionen.

- Tydlig start med syfte och mål
- Tydligt avslut med återkoppling och reflektion tillsammans med elever om lärandet
- Varierat innehåll
- Hittar läraren varje elevs nivå?
- Höga förväntningar och vardagsanknytning.

Grupp 3

- En lärare måste kunna analysera sig själv och utveckla sin undervisning. Inte lägga problemen hos eleverna.
- Goda ämneskunskaper
- Varierad undervisning där du möter eleven där den befinner sig och du anpassar undervisningen efter det. Metoder, läromedel och lärstilar.
- Som ledare stödja lärares utveckling genom utvecklingsplan eller kanske "åtgärdsprogram"
- Kvalitet i matematikundervisning är också en klassrumsmiljö som tillåter att elever vågar prova, vågar säga fel osv
- Kvalitet är också att elever känner sin förmåga och har en vilja att utveckla den.
- Kvalitet är lärare som också känner lust till sitt uppdrag.
- Kvalitet är att man utgår ifrån de matematiska förmågorna.

Grupp 4

- Höga förväntningar på elever/lärare
- Rektors roll om stöttning till lärare
- Lärarens förhållningssätt till ämnet
- Didaktiska variationer och ämneskunskap
- Ett klassrumsklimat där det är levande diskussioner utifrån...
- Mötet uppstår mellan lärare - elev
- Förstå vad man gör

Grupp 5

- Variation i undervisningen
- Individualisering
- Öppna frågor
- Plan
- Kompetens, ämneskunskap
- Meningsfullhet
- Syfte, varför gör vi detta!
- Matematik kopplat till samhället
- Prata matematik
- Följa upp - feedback
- Synliggöra lösningar tillsammans
- Resultat
- Bedömning
- Kompetensutveckling
- Viktigt att vara här idag för att sedan kunna påverka hemma
- Skapa tid och organisation för komp.utv

Grupp 6

- Kreativitet
- Skapa tro på egna förmågor
- Relationer
- Våga släppa boken
- Omsätta kursplanen